

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

**з дисципліни «МЕТОДИКА РОБОТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ
ТАНЦЮВАЛЬНОМУ КОЛЕКТИВІ»**

**Другого (магістерського) рівня вищої освіти
За спеціальністю 024 «Хореографія»
Галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
Кваліфікація: магістр хореографії
Освітньо-професійна програма – Хореографія**

Кількість кредитів – 5 (150 год.), з них: аудиторних – 60 (10 год. лекційних, 6 год. семінарських, 44 год. практичних); самостійної роботи студента – 90 год.

Форма навчання – денна

Рік підготовки – 5

семестр – 1,2

Компонент освітньої програми – основна.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу – Вартовник Валентина Олександрівна, доцент кафедри хореографії та мистецтвознавства, Заслужений працівник культури України, методист вищої категорії, член Національної спілки хореографів України.

Контактна інформація: Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11 (головний корпус) і 79005, вул Дж. Дудаєва, 8, кафедра хореографії та мистецтвознавства. м. Львів.
e-mail: VALENTINA-50@bigmir.net

Затверджено на засіданні кафедри хореографії та мистецтвознавства

Протокол № ___ від _____ 2021 року

Опис дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика роботи у професійному танцювальному колективі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 024 «Хореографія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика і практика викладання у хореографічних колективах, багатогранна діяльність керівника колективу, особливості організації роботи з різними категоріями учасників хореографічних колективів, специфіка та методика роботи з дітьми.

Метою викладення дисципліни є формування знань, вмінь і навичок для роботи у професійному танцювальному колективі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика роботи у професійному танцювальному колективі» є:

1. Підвищення рівня теоретичних знань з методики організації роботи у професійному хореографічному колективі.
2. Закріплення практичних навичок з методики організації роботи у професійному хореографічному колективі.
3. Підготовка студентів до майбутньої діяльності в якості керівника професійного хореографічного колективу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: теоретичні, організаційні, практичні та методичні особливості роботи професійному танцювальному колективі.

вміти: застосовувати теоретичні та практичні знання у практичній діяльності при керівництві професійним хореографічним колективом. Оволодіти основними методами роботи у професійному танцювальному колективі.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: разом з опануванням навчальної дисципліни «Методика роботи у професійному хореографічному колективі» студенти вивчають такі дисципліни: «Менеджмент в сфері мистецтва», «Інтелектуальна власність і авторське право», «Теорія і методика балетмейстерської діяльності», «Практикум з акторської майстерності», «Практикум з дуетного танцю», «Художнє оформлення хореографічних спектаклів» та ін.

Навчальний контент

Назви змістовних тем	Розподіл годин			Результати навчання
	Разом	Лекц./ семін./ практ.	Сам. р-та	
Змістовний модуль 1 Тема 1. Методика виховної роботи керівника	16	2/0/4	10	Поєднання виховного та навчального процесів в хореографічному навчанні. Сутність виховної роботи. Зміст, структура, характеристика складових

хореографічного колективу.				частин виховного процесу. Методи та засоби виховання учасників хореографічного колективу. Формування суспільних поглядів та колективної відповідальності.
Тема 2. Теоретичні та методологічні основи роботи з хореографічним колективом. 3	10	2/0/6	2	Диференційний підхід до вибору форм та методів навчання. Різновиди форм організації навчальної роботи та типи уроків хореографії Педагогічні засоби в початковому процесі: вербальні, наочні, репродуктивні, пошукові, стимуляції і мотивації. Педагогічні методи, які використовуються в хореографічному навчанні (словесні: бесіди, розмова, лекція, запитання та відповіді, обговорення чи дискусії, історії (прикладні) та інформації, особистий показ та пояснення, наочність, методи індивідуального підходу, поєднання навчання і гри, навчально-творчі завдання).
Тема 3. Особистість керівника хореографічного колективу. Основні характеристики стилю викладання.	20	2/2/4	12	Багатофункціональний аспект діяльності художнього керівника хореографічного колективу. Моральні та особистісні риси керівника хореографічного колективу. Основні характеристики стилю та манери викладання. Стили роботи керівника колективу: авторитарний, директивний, колегіальний, демократичний, ліберальний, анархічний. Характеристика понять "педагогічна техніка» та «педагогічний такт».
Тема 4. Художньо-творчий процес в хореографічному колективі.	20	0/0/6	14	Роль і значення хореографічних колективів в естетичному та художньому вихованні. Особливості організації хореографічного колективу. Типи хореографічних колективів. Диференціація їх за віком учнів, спрямованістю роботи, напрямком хореографічного мистецтва. Функції хореографічного колективу: соціально-педагогічна, навчально-виховна, художньо-творча, концертна та популяризаторська.
Разом за модулем 1	66	6/2/20	38	
Змістовний модуль 2 Тема 5. Організація набору та система професійних вимог до учасників хореографічного колективу	20	2/0/4	14	Вікова класифікація членів хореографічного колективу: дошкільний вік, молодший шкільний вік, підлітковий вік, рання юність. Фізичні та соціально-психологічні ознаки різних вікових груп. Особливості кістково-м'язової системи та опорно-рухового апарату; розвиток уваги, мислення, пам'яті у дітей. Організація набору учасників до

				<p>аматорського хореографічного колективу. Вимоги до вступників: зріст і пропорції тіла; виворітність і гнучкість, стрибок і елевація, координація і відчуття музики та ритму. Професійні сценічні здібності (виворітність гнучкість, стопа, стрибок, «танцювальний крок»), музикальність та ритмічність виконання вправ. Вимоги до учнів під час набору до спеціалізованих хореографічних закладів: зріст і пропорції тіла (доліхоморфна, брахіморфна, мезоморфна форми).</p>
<p>Тема 6. Методика проведення хореографічних занять з дітьми різного віку</p>	20	0/0/4	16	<p>Методи та прийоми хореографічного навчання (фізичний, сенсорний та інтелектуальний розвиток дітей). Врахування психофізіологічних особливостей розвитку дітей 3-6 років. Гра та її значення в процесі навчання. Музичні ігри та ритмічні вправи. Зміст, мета, основні завдання хореографічного навчання дітей дошкільного віку. Структура заняття. Співвідношення частин уроку. Вправи: колективні, ритмічні, біля станка і партерна гімнастика. Танцювальні елементи, етюди і вправи для розвитку артистичності. Психофізіологічна характеристика розвитку молодшого школяра, соціальна ситуація, фізичний розвиток, сприйняття і увага, мислення, пам'ять і уява. Специфіка хореографічного навчання дітей 7-10 років, формування особистості, усвідомлення почуттів, імпульсивність та ситуативна поведінка. Виховна робота з дітьми молодшого шкільного віку. Зміст та структура уроку. Тривалість уроку і періодичність занять. Складові частини уроку: етюдно-постановочна робота і репетиційна робота. Поєднання індивідуальних та групових форм навчання. Вивчення основ класичного, сучасного, бального та народно-сценічного танців. Виховання виразності та емоційності, танцювальності та координації рухів частин тіла у вихованців на заняттях. Мета та завдання хореографічного навчання підлітків. Медичні та соціально-психологічні зміни в розвитку підлітків (фізичний розвиток, криза 13-ти років, стосунки з однолітками, розвиток пізнавальних процесів). Врахування індивідуальних і психофізичних вікових відмінностей між хлопчиками та дівчатками в навчальному</p>

				процесі. Особистісно-орієнтований підхід і методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з підлітками. Структура та зміст хореографічного навчання. Програми навчання з хореографії та складові уроку, його частини. Етюдно-постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність підлітків. Мета та завдання хореографічного навчання дітей ранньої юності. Врахування індивідуальних і психологічних вікових відмінностей. Методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з дітьми ранньої юності. Структура та зміст хореографічного навчання. Складові частини уроку. Постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність.
Тема 7. Репертуар та принципи його формування	10	0/0/2	8	Репертуар, як основа навчально-виховної та творчої роботи в хореографічному колективі. Направленість репертуару за змістом, тематикою, формами та жанром танців. Принципи добору репертуару: зацікавленість, доступність, художній рівень. Джерела репертуару: література, живопис, скульптура, фольклор, сучасність. Принципи побудови хореографічної програми колективу: пропорційність і контрастність, динаміка та емоційність. Зміст репертуару дитячого хореографічного колективу. Художній задум автора дитячих хореографічних композицій. Своєрідність дитячого репертуару. Доступність змісту і форми творів, урахування віку і рівня підготовленості учасників дитячого танцю.
Тема 8. Постановочна робота в хореографічному колективі	14	2/2/6	4	Зміст та завдання постановочної роботи в хореографічному колективі. Підготовка до постановочної роботи: Визначення теми, складових частин постановки. Добір учасників для майбутньої постановочної роботи. Аналіз творчих та матеріальних можливостей колективу. Планування репетицій. Добір музичного матеріалу та робота з концертмейстером. Складові частини та етапи постановочної роботи. Визначення ідейно-художньої концепції хореографічного номеру. Лексичний хореографічний текст. Написання лібрето. Сценарно-композиційний план

				хореографічного номеру. Проведення репетицій, робота над хореографічними образами. Постановка етюдів майбутньої композиції. Своякість постановки дитячого номеру. Сюжетно-ігрове вирішення. Вимоги до костюму та музики.
Тема 9. Концертна діяльність хореографічного колективу та її види	10	0/0/4	6	Значення концертно-творчої діяльності хореографічного колективу. Принципи проведення та підготовки концертних виступів, оглядів хореографічного колективу. Види концертних виступів (тематичні концерти, творчі звіти та огляди, фестивалі, конкурси). Специфіка концертної діяльності дитячого хореографічного колективу. Заохочення до виступу і зацікавленість та нагорода за навчання. Систематичність виступів з метою удосконалення виконавської майстерності. Емоційний настрій як засіб формування психологічного клімату колективу. Організаційна та репетиційна підготовка до концертного виступу. Якість музичного матеріалу, репетиція з оркестром. Сценографія та костюми виконавців. Оформлення програм, афіш, буклетів, запрошень на концерт. Прогін номерів на сцені.
Тема 10. Особливості роботи балетмейстера в колективах	10	0/2/4	4	Загальна характеристика роботи балетмейстера з танцювальним колективом. Ансамбль танцю. Особливості роботи балетмейстера в професійному ансамблі танцю. Особливості роботи балетмейстера в аматорському ансамблі танцю. Ансамблі пісні та танцю. Структура та методика репетиційної та концертної роботи в ансамблі пісні та танцю. Народний хор. Особливості роботи балетмейстера з народним хором. Український музично-драматичний театр. Хореографія, як один з основних компонентів музичної вистави. Особливості роботи балетмейстера в українському музично-драматичному театрі. Роль та значення балетмейстера в інших сферах діяльності (фігурне катання, художня та спортивна гімнастика, синхронне плавання тощо).
Разом за модулем 2	84	4/4/24	52	
Разом	150	10/6/44	90	

Формування програмних компетентностей:

ЗК 1 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 2 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3 - Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4 - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.

СК3. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії.

СК5. Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.

СК6. Здатність розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології.

СК7. Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу.

СК8. Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

СК14. Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.

СК15. Здатність здійснювати художньо-просвітницьку діяльність з метою пропаганди хореографічного мистецтва.

СК16. Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності у сфері хореографії.

СК17. Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.

Програмні результати навчання:

ПР1. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.

ПР2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

ПР3. Організувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.

ПР4. Використовувати комунікаційні технології для професійних контактів, брати участь у дискусіях з проблем розвитку мистецтва та освіти.

ПР10. Організувати навчально-виховний процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.

ПР11. Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.

ПР12. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

ПР 13. Вміти створювати різні види навчально-методичних видань з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

ПР 22. Реалізувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів добросовісності та студентоцентрованого підходу. Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до: Положення ЛДУФК http://www.ldufk.edu.ua/files/tekst_fail/dokumenty%20LDUFK/polozhennia_pro_opytuvannia04%2020.pdf

Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/> Передбачає дотримання принципів добросочесності та студентоцентрованого підходу.

Система оцінювання та вимоги

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ВИД КОНТРОЛЮ	БАЛИ
Практичні та семінарські заняття	Відвідування занять є важливою складовою навчання. При пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу	Присутність на заняттях максимальна оцінка складає не більше 20% від 25 балів (5 балів)
Виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань	Враховується активність студента під час практичних і семінарських занять, участь у словесному опитуванні, виконання індивідуальних завдань	За активність студента під час аудиторних занять максимальна оцінка складає не більше 40% від 25 балів (10 балів)
Виконання завдань до заліку	Враховується якість і правильність виконання завдань, правильність відповідей на контрольні запитання до заліку	Максимальна оцінка становить 40% від 25 балів (10 балів)
	Всього:	25 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	75 балів
	Загальна оцінка:	100 балів

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Зубатов СЛ. Методика роботи з хореографічним колективом. - К., 1997.
2. Антипова І.М. Танцювальний гурток в клубі. - К.: Мистецтво, 1964
3. Балет: Енциклопедія. - М.: Советская энциклопедия, 1981. - С. 623.
4. Березова Г.О. Хореографічна робота з дошкільнятами. - К.: Музична Україна, 1989.
5. Березова Г.О. Класичний танець в дитячих хореографічних колективах. -К.: Музична Україна, 1977.
6. Боголюбська М.С. Учебно-воспитательная работа в детских самодеятельных коллективах. - М., 1982.
7. Бондаренко Л.А. Ритміка і танець. - К.: Музична Україна, 1989.
8. Бондаренко, Л.А. Методика хореографічної роботи в школі. - К.: Музична Україна, 1968.
9. Ваганова, А.Я. Основы классического танца. - Ленинград, 2000.
10. Голдрич, О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. - Львів: «Сполох», 2007. - С. 92.
11. Н.Дмитренко А. Работа методиста-хореографа. - К.: Укрсовпроф
- 12.Забродський М.М. Основи вікової психології/Навчальна книга. -К.:Богдан, 2001
12. Захаров Р.В. Сочинение танца. Страницы педагогического опыта. —М., 1963.
13. Зимина А.Н. Основы музыкального воспитания и развития детей младшего возраста. - М.: Владос, 2000.
14. Колногузенко Б.М. Методика роботи з хореографічним колективом.Харків: ХДАК, 2004
15. Колногузенко Б.М. Хореографічна культура режисера. - Харків: 1991
16. Конорова Е.В. Танец и ритмика в начальной школе. - М., 1960. 17. Котлановский А. Общеразвивающие и специальные упражнения. - М.: 1973.-С.307.
18. Лисицкая Т. Хореография в гимнастике.-М.: Фізкультура и спорт, 1984.
19. Лукьянова Е.А. Дыхание в хореографии.- М.: Искусство, 1979. - С. 183.
20. Музыка и хореография современного балета/выпуск №5. - Л.: Музыка, 1987.-С.248
21. Попова Е.Я. Основы обучения дыханию в хореографии. - М.:Искусство, 1968.-С.38.

22. Руднева С., Фиш Е. Музыкальное движение. - СПб., 2000. - С. 311.
23. Смаглий Г.А. Самоосвіта і навчально-методична робота педагога. - Харків: 2001
24. Сосіна В. Азбука ритмічної гімнастики. - К.: Здоровье, 1986. - С. 64.
25. Эстетическое воспитание средствами хореографического искусства. : Академия педагогических наук. — М.: 1958.

Інформаційні ресурси інтернет

Відеоматеріали: методика роботи у професійному танцювальному колективі (матеріали YouTube).